

объщение на чешкия народъ. Всичко това иска и очаква чешкият народъ затова, защото неговата култура не стои никакъ по-долу отъ нѣмската, неговата литература далечъ надминава оная на австрийскитѣ нѣмци. По изящнитѣ изкуства, ако чехитѣ не стоятъ по-горѣ отъ австрийскитѣ нѣмци, то сигурно не стоятъ и по-долу! Чешкитѣ артисти достойно и съ успѣхъ се надпрѣварватъ съ събратията си отъ други европейски народи; чешкитѣ поети взематъ едно почтено мѣсто на европейския Парнасъ; чешкитѣ техници се гърсятъ навсѣкждѣ, дѣто има да се върши солидна работа; чешкитѣ учени почти по всичкитѣ клонове на науката ставатъ отъ день на день по-извѣстни на европейския ученъ свѣтъ. А пъкъ въ материално отношение ето колко струва чешкиятъ маргаритъ: Чешката корона внася въ държавния ковчегъ годишно 517,076.410 корони и получава обратно за всичкитѣ свои нужди само 135,337.404 корони, слѣдователно чехитѣ подържатъ съ 372 мил. корони централното управление, войската, дипломатията и други пасивни провинции!

Чешкитѣ полкове съставляватъ ядката на австрийската армия, обаче чешкитѣ резервисти се наказватъ строго, ако се обаждатъ съ думата „зде“ (тукъ) при прочитане на списъцитѣ въ контролнитѣ събрания, а не съ „hier“. Въ културно отношение чехитѣ искатъ още единъ университетъ въ Моравия, на който иматъ пълно право и споредъ численността и културата си. Тѣ искатъ што училищнитѣ закони да бждатъ еднакво задължителни въ Виена за чешкитѣ дѣца на 400,000 чехи, както въ Прага за 23,000 души евреи и 7,000 нѣмци. Тѣ протестиратъ противъ германизиранието на 20,000 чешки дѣца, които се завличатъ насила ежегодно въ нѣмскитѣ училища и искатъ отъ правителството да бжде еднакво справедливо при отварянието, както на чешкитѣ, така и на нѣмскитѣ училища и да не се покровителствува флагрантното нарушение на училищнитѣ закони, които не познаватъ разлика между чешки и нѣмски дѣца. Ето какви сж желанията на чехитѣ! Сравнете ги, моля, съ ония на нѣмцитѣ и вие ще разберете, кждѣ е правдата и кждѣ е кривдата.

А какво поведение държи Виенското правителство къмъ двѣтѣ враждебни помежду си страни? Отъ респектъ къмъ нѣмцитѣ, собствено къмъ високия имъ покровителъ и съюзникъ въ Берлинъ, подъ влиянието на когото се намира сегашниятъ режимъ въ Австрия, правителството приема за девиза правилото да не прави никакви отстъпки на чехитѣ, на които не би се съгласили сжшо и нѣмцитѣ, защото вмѣсто чешката обструкция би се явила веднага нѣмската, а понеже нѣмцитѣ сж „*beati possidentes*“ и не искатъ нито да чуятъ за нѣкакви отстъпки, защото би се нарушилъ тѣхниятъ *Besitzstand*, излиза, че единствениятъ господаръ въ Австрия е шовинизмъ и властолюбието на нѣмцитѣ, противъ волята на които не смѣе да стане нищо. Противъ такова едно недостойно положение се защищаватъ чехитѣ съ обструкция въ Виенския парламентъ, а пъкъ въ замѣна на това нѣмцитѣ правятъ обструкция въ Пражкия сеймъ. Всѣкаква парламентарна работа въ Австрия е спрѣна, за голѣмо наслаждение на крайнитѣ германофили, които очакватъ съ нетърпение смъртта на